

PROGRAM DEJAVNOSTI

KNJIŽNICE RADLJE OB DRAVI V LETU 2021

Pripravila Slavica Potnik
marec 2021

KAZALO

UVOD	3
1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT	3
1.1 Stanje kadrov in kadrovski načrt	3
1.2 Način zaposlitve	5
1.3 Povzetek	5
2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA	6
2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2021	6
2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2021	7
2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2021	7
2.2.2 Podarjeno gradivo	8
2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog območne koroške knjižnice	8
2.3 Strokovno bibliotekarsko delo	8
3 INFORMACIJSKA SLUŽBA	9
3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij	9
3.2 Informiranje uporabnikov	9
4 MATIČNA SLUŽBA	9
5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST	10
6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV	10
7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI	10
7.1 Odpiralni čas	10
7.2 Uporabniki knjižnice	11
7.3 Stroški uporabe knjižnice za uporabnike in člane	12
7.4 Načrtovanje obiska in izposoje	13
8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI	14
8.1 Prireditve za otroke in mladino	14
8.2 Prireditve za odrasle	17
8.3 Druge promocijske dejavnosti za prepoznavnost knjižnice	19
9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)	20
9.1 Oprema	20
9.2 Prostori	20
10 FINANČNI NAČRT	21
11 ZAKLJUČEK	21

UVOD

Program dejavnosti knjižnice za leto 2021 je dokument, ki vsebinsko določa izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in temelji na zakonskih podlagah:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS št. 88/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/2003),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028,
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (MUV 21/2003),
- Statut Knjižnice Radlje ob Dravi,
- drugi notranji akti in pravilniki knjižnice.

Knjižnica Radlje ob Dravi je splošna, javno dostopna knjižnica. Potencialni uporabniki knjižnice so vsi prebivalci območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva, to je prebivalci občin Radlje ob Dravi, Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju, po podatkih za leto 2020: 15.687 prebivalcev.

Knjižnica je zakladnica kulturnega bogastva, stičišče raznih človekovih interesov, usmerjevalka znanja za vse generacije in tudi spodbujevalka duševne aktivnosti za uporabnike s posebnimi potrebami. Vedno bolj se oblikuje v prostor navdiha, učenja, srečevanja in druženja za vse prebivalce različne starosti, narodnosti, izobrazbe, veroizpovedi. Naš globalni cilj je zadovoljstvo uporabnikov, zaposlenih in ustanoviteljev. Uporabnikom omogočamo dostop do knjižničnega gradiva in informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij. Občanom želimo z zagotavljanjem kakovostnih knjižničnih storitev izboljšati kvaliteto življenja, razvijati bralno kulturo in ne nazadnje prispevati k polnejšemu bivanju posameznikov. Zaposlene odlikuje strokovnost, razvojna naravnost in prijaznost. Kot partnerji sodelujemo z organizacijami, ustanovami, društvi in zavodi na lokalnem in nacionalnem nivoju.

1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT

1.1 STANJE KADROV in KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2021

Stanje:

V letu 2020 je v knjižnici redno in po pogodbi zaposlenih: 6,8625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 5 strokovnih delavcev. Za plačo redno zaposlenih prispevajo sredstva občine ustanoviteljice v celoti.

Potrebni kadri:

Kratkoročni cilj na področju zaposlovanja kadrov je: dodatna zaposlitev enega strokovnega delavca.

Dolgoročni cilj na področju zaposlovanja kadrov je: dodatna zaposlitev 0,2 računovodsko-administrativnega delavca, enega strokovnega delavca in 0,5 čistilke.

Obrazložitev:

Iz našega dolgoročnega kadrovskega načrta je razvidno, da dosegamo le 71,6 % potrebnih kadrov in na področju strokovnih delavcev le 71 % potrebnih kadrov. Potrebni kadri so izračunani na podlagi Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Po sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke.

Potreba po dodatnih strokovnih delavcih je v knjižnici že ves čas prisotna in številnih dejavnosti, ki so predvidene v zakonskih podlagah, ki urejajo področje delovanja splošnih knjižnic, zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov ne moremo izvajati. V sodobni družbi so se še bolj izrazile potrebe po dodatnih in vedno novih oblikah dejavnosti za spodbujanje branja in dvig bralne kulture. Kolikor je mogoče, sledimo potrebam, se povezujemo z drugimi deležniki, sodelujemo v nacionalnih programih, ki jih oblikujejo strokovne inštitucije, vendar smo prav zaradi premalo kadrov s konkretnimi dejavnostmi v naših lokalnih okoljih še vedno manj učinkoviti.

Z dodatno zaposlitvijo v prihodnjih letih in doseženo minimalno kadrovsko zasedbo 7 strokovnih delavcev bomo tudi uspešneje reševali izzive, ki jih prinašajo sodobne potrebe v naslednjih letih: omogočanje digitalno podprtih knjižničnih storitev, podaljšanje odpiralnih časov v večerne ure vsaj za določene dneve v tednu in oblikovanje dodatnih programov in prilagoditev ponudbe knjižničnih storitev za posamezne skupine uporabnikov zaradi demografskih sprememb v družbi.

Načrtovane aktivnosti na področju zaposlovanja v letu 2021:

Kot navedeno v uvodu, **je naš kratkoročni cilj na področju kadrov v letu 2021 sprememba v strukturi zaposlenih** zaradi spremenjenih delovnih nalog, ki so posledica povečanih odpiralnih časov krajevnih knjižnic in zaposlitev enega strokovnega delavca – knjižničarja z računalniškim znanjem. **Na podlagi sprejetih proračunov občin ustanoviteljic nove zaposlitve ne bomo realizirali**, ker nismo prejeli soglasij od vseh občin. Dve občini sta sredstva za novo zaposlitev načrtovali, **za zaposlitev novega delavca pa potrebujemo v skladu s 17. členom pravilnika o sistemizaciji soglasje vseh občin ustanoviteljic**. Nadaljevali bomo pogovore za uresničitev nove zaposlitve v čim krajšem obdobju.

Obrazložitev:

Potreba po dodatnem strokovnem delavcu z računalniškim znanjem je postala še bolj nujna prav v letu 2020, ko se je intenzivneje vzpostavljalo komuniciranje in poslovanje knjižnice po elektronskih poteh. Digitalizacija je tudi na področju zagotavljanja knjižnične dejavnosti dosegla tisto stopnjo, ki je zaposleni v knjižnici s splošnim znanjem uporabe računalniške tehnologije in računalniških programov, ki jih pri svojem strokovnem delu potrebujemo, več ne dohajamo. Sodobna spletna orodja, katerih prednosti so takojšnji vplivi in odzivi se namreč dopolnjujejo in spreminjajo vedno bolj intenzivno, zato je potrebno pogosteje naročati zunanje storitve. Z dodatnim strokovnim delavcem se bo tudi okrepila ekipa strokovnih delavcev za neposredno delo z uporabniki, ki je sedaj maksimalno obremenjena, da lahko zagotavlja obratovanje vseh enot po rednem odpiralnem času, ki je v celotni mreži skladen z določbami Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic. Knjižnica namreč opredeljuje ukrepe za zmanjšanje tveganja za nenadna zaprtja knjižnic kot prednostne. Do nenadnega zaprtja knjižnic bi pri sedanjem številu zaposlenih prišlo ob nenačrtovanih odsotnosti zaposlenih (bolezen, nega, nujna usposabljanja in podobno), kar bi pomenilo nezanesljiv odpiralni čas in posledično nezanesljivo poslovanje knjižnice z uporabniki, česar si kot vestni izvajalci javne službe nikakor ne želimo.

Stanje in načrtovanje kadrov je razvidno iz KADROVSKEGA NAČRTA:

oblika zaposlitve	delovno mesto	stanje 2020 (število delavcev na dan 31.12.2020)	kadrovski načrt 2021 (število delavcev na dan 1.4.2021)	Kadrovski načrt 31.12.2021 – če bodo tekom leta občine podale soglasje za novo zaposlitev	končno stanje po Pravilniku, sprejetem s strani občin ustanoviteljic
redna zaposlitev	direktor	1	1	1	1
	administrativno -računovodski delavec	0,8	0,8	0,8	1
	čistilka	0	0	0	0,5
	knjižničar	1	0,5	1,5	2,5
	višji knjižničar in bibliotekar	4	4,5	4,5	4,5
	skupaj število redno zaposlenih	6,8	6,8	7,8	9,5
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625	0,0625	0,0625
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	6,8625	6,8625	7,8625	9,5625

1.2 NAČIN ZAPOSLOTITVE

Redna zaposlitev

Struktura redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje je razvidna iz zgornje tabele. Vsi redno zaposleni delavci izpolnjujejo predpisane pogoje za zasedbo delovnega mesta in imajo opravljene strokovne kvalifikacije za opravljanje strokovnega dela.

Zaposlitev po pogodbi

Ta oblika zaposlitve je v knjižnici prisotna zaradi kombinacije šolske in splošne knjižnice v knjižnici na Kapli.

Javna dela

Za leto 2021 ne načrtujemo javnih del.

1.3 POVZETEK

Predvideni stroški za plače in ostale stroške dela redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2021 znašajo **215.874 €**, od tega znašajo predvideni stroški za novo zaposlenega knjižničarja 3.917 €, ki po sedaj znanih podatkih ne bodo realizirani. Ovrednotenje stroškov dela temelji na doslednem upoštevanju zakonodaje na področju plač javnih uslužbencev in vseh ostalih zakonov, s katerimi se obvladujejo javne finance.

Glede na še nedoločena izhodišča za izračun potrebnih sredstev za plače, je stroške nemogoče natančno predvideti, saj na izračun plač mesečno vplivajo še druge okoliščine, prav tako pa je še vedno verjetno, da se bodo sedaj veljavna določila tekom leta 2021 še spremenila.

2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA

2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2021

Pri nabavi knjižničnega gradiva bo knjižnica upoštevala **Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva za leto 2021**. To je dokument, ki določa osnovne kriterije za nakup knjižničnega gradiva v koledarskem letu. Osnove za oblikovanje kriterijev in meril izhajajo iz:

- zakonodaje na področju knjižnične dejavnosti, konkretno predvsem iz: Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice (2018-2028), Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, priporočil Nacionalnega programa na področju kulture;
- posebnosti okolja, posebne potrebe nekaterih skupin prebivalcev v domačem okolju;
- posebnosti, značilnosti in cilji lokalnih skupnosti.

Dokument je objavljen na spletni strani knjižnice.

Knjižnica bo torej spremljala izdajo slovenske in tuje produkcije, nabavljala knjige, revije in drugo gradivo z namenom, da **se približa normativom in standardom, ki veljajo za splošne knjižnice, ob čemer bomo seveda spremljali in upoštevali potrebe in želje neposrednega okolja v katerem delujemo.**

		zakonska podlaga: Strokovna priporočila in standardi za knjižnice 2018-2028	Prirast novega gradiva v letu 2021 s predlaganimi finančnimi sredstvi	v primeru nižjih sredstev	v primeru višjih sredstev
1	SKUPAJ nakup KNJIŽNEGA gradiva	vsaj 250 izvodov na 1000 preb.	1883 izvodov 1500 naslovov	ustrezno manj	ustrezno več
2	nakup NEKNJIŽNEGA gradiva		8 izvodov na 1000 preb., kar je 125 izvodov 104 naslovov	ustrezno manj	ustrezno več
3	nakup e knjig		152 naslovov	ustrezno manj	ustrezno več
4	nakup zvočnih knjig		10 naslovov	ustrezno manj	ustrezno več
5	nakup periodike za osrednjo knjižnico	vsaj 100 naslovov	100 naslovov	enako	enako
6	nakup periodike za posamezno organizacijsko enoto	vsaj 30 naslovov	30 naslovov	ustrezno manj	enako
7	razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom	strokovno:leposlovno gradivo = 60:40 % v OK in 50:50% v krajevnih knjižnicah	60:40 v OK in 50:50 v krajevnih knjižnicah	V vseh enotah 50:50	enako
8	odstotek gradiva za otroke do 15. leta	25 -30 % (oziroma se upošteva delež otrok in mladine med prebivalci)	35 %	enako	32 %

2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2021

2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2021

Koliko sredstev bomo namenili za nakup knjižničnega gradiva v letu 2021 je znano, seveda pa tekom leta še vedno lahko pride do sprememb. Na podlagi pogodbe z Ministrstvom za kulturo o sofinanciranju nakupa knjižničnega gradiva, sprejetih proračunov občin in predvidenih lastnih sredstev, bomo v letu 2021 za nakup knjižničnega gradiva namenili **57.827 €**. Občine ustanoviteljice namenjajo za nakup knjižničnega gradiva 31.302 € sredstev, Ministrstvo za kulturo 23.525 €, 3.000 € sredstev pa bomo za gradivo namenili iz lastnih prihodkov. Iz spodnje tabele je razvidno tudi koliko izvodov bi za ta denar lahko kupili, ob trenutno predvideni povprečni ceni za enoto gradiva.

Viri sredstev	Načrtovani prihodki za nakup gradiva	Število izvodov	Povprečna cena na izvod
Ministrstvo za kulturo	Knjižno 18.510 € e-knjige 4.705 € zvočne knjige 310 €	Knjižno 805 e-knjige 152 zvočne knjige 10	Knjižno 23 € e-knjige 31 € zvočne knjige 31 €
SKUPAJ	23.525 €	967	24,33 €
Občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju	Knjižno 21.802 € Neknjižno 2.500 € Periodika 7.000 €	Knjižno 947 Neknjižno 125 Periodika 180	Knjižno 23 € Neknjižno 20 € Periodika 38,90 €
SKUPAJ	31.302 €	1.252	25 €
Lastna sredstva	Knjižno 3.000 €	Knjižno 131	Knjižno 23 €
SKUPAJ	3.000 €	131	23 €
SKUPAJ	Knjižno 43.312 € Neknjižno 2.500 € Periodika 7.000 € e-knjige 4.705 € zvočne knjige 310 €	Knjižno 1.883 Neknjižno 125 Periodika 180 e-knjige 152 zvočne knjige 10	Knjižno 23 € Neknjižno 20 € Periodika 38,90 € e-knjige 31 € zvočne knjige 31 €
SKUPAJ	57.827 €	2.350	24,58 €
	Načrtovano število enot	Št. enot na prebivalca	
Knjižno gradivo	1.883	0,120	
Neknjižno gradivo	125	0,008	
Periodika-revije in časopisi	180	0,011	
e-knjige	152	0,010	
Zvočne knjige	10	0,0006	
SKUPAJ	2.350	0,150	

Nakup za posamezno enoto knjižnice bo tako odvisen od namenskih sredstev posamezne občine in republiških sredstev. Pri nakupu bomo ravnali v skladu z merili iz Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva za leto 2021. Zaradi relativno nizkih sredstev za nakup gradiva s strani

republike in nizkih sredstev iz občinskih proračunov, bo še pomembneje, kaj in koliko bomo kupili, da bo dolgoročni negativni vpliv na knjižnično zbirko in na izvajanje osnovne dejavnosti knjižnice ublažen.

2.2.2 Podarjeno gradivo

Nakup gradiva ni v Knjižnici Radlje ob Dravi edini način pridobivanja gradiva. Gradivo bomo pridobivali tudi v obliki darov. Darovalci so predvsem uporabniki in obiskovalci knjižnice, ki sprejmejo naše pogoje pri darovanju knjig in drugega gradiva knjižnici. Ti pogoji se nanašajo na našo popolno suverenost pri odločanju, kako bomo z gradivom ravnali. Le del podarjenega gradiva namreč uvrstimo v knjižnično zbirko, del podarimo naprej zainteresiranim društvom, del pa predamo bukvarni. Ker darovalci podarjajo zelo dobro ohranjene knjige, ki pa jih ne uvrstimo v lastno zbirko, ker imamo že zadostno število izvodov, bomo tudi v letu 2021 takšno gradivo ponudili uporabnikom in obiskovalcem za simbolični prispevek. Denarni prispevki, ki so zbrani na tak način, se pretežno namenijo nakupu gradiva in izvedbi dejavnosti za obiskovalce.

Knjige opremimo z dobro vidno oznako »Bukvice za vsakogar« in izpostavimo pri pultu v osrednji knjižnici. Med ponujenim gradivom je tudi takšno, ki smo ga izločili iz knjižnične zbirke in ni preveč obrabljeno ali zastarelo. Namen ponudbe je povečati dostopnost do knjig uporabnikom in bralcem v našem okolju in obiskovalci so to gesto zelo dobro sprejeli. Prav tako je pomemben vidik ohranjanje uporabnosti knjige kot dobrine, za katero še obstaja interes za uporabo. S tem prispevamo k odnosu do knjig in dobrin nasploh ter k varovanju okolja z zmanjševanjem odpadkov.

2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog Območne koroške knjižnice in do portala elektronskih knjig Biblos

Koroške knjižnice se vsako leto dogovarjamo o številu in vrsti baz podatkov, ki jih v okviru območnih nalog omogoči Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, ki kot študijska knjižnica in največja koroška knjižnica izvaja območne naloge na Koroškem. Dostop do podatkovnih baz je tako omogočen vsem obiskovalcem koroških knjižnic, kar je pomemben del ponudbe sodobne knjižnice in za uporabnike, ki vedno več iščejo elektronske poti do verodostojnih informacijskih virov tudi zelo uporaben vir podatkov. V letu 2021 bo uporabnikom omogočen dostop in članom tudi oddaljen dostop do obsežne zbirke strokovnih člankov iz elektronskih publikacij Ebsco hosta, do elektronske baze Press Reader in do Arhiva časopisa Večer (oddaljen dostop je omogočen od marca 2020).

Knjižnica Radlje ob Dravi zagotavlja svojim uporabnikom dostop do portala Biblos – torej izposojajo e-knjig v slovenskem jeziku. Vsako leto dokupimo vsaj nekaj aktualnih naslovov, tako ob koncu leta 2020 članom ponujamo skupno 521 naslovov elektronskih knjig v slovenskem jeziku. Z e-knjigami želimo dopolniti ponudbo tistih aktualnih naslovov, po katerih je več povpraševanja. Posamezni naslov e-knjige je namreč lahko istočasno izposojen pri več članih.

V letu 2021 bomo uvedli tudi uporabo zvočnih knjig, najverjetneje na portalu Audiobook, saj nas k nakupu zvočnih knjig zavezuje pogodba z Ministrstvom za kulturo.

2.3 Strokovno bibliotekarsko delo

Vso pridobljeno gradivo bomo strokovno obdelali in ga dali uporabnikom knjižnice čim prej na razpolago. Strokovna obdelava gradiva obsega:

- vsebinsko obdelavo – vnos v računalniško bazo podatkov, ureditev podatkov;
- tehnično obdelavo – žigosanje inventarizacijo ovijanje, lepljenje nalepk itd.;
- spremljanje podatkov in priprava obdobjnih poročil in statističnih podatkov;
- statistično obdelavo letnega prirasta in temeljne zaloge gradiva,
- druge dejavnosti za oblikovanje in vzdrževanje knjižničnih zbirk (urejanje, odpis, spremljanje, vrednotenje),
- dejavnosti za promoviranje knjižnične zbirke, objavlanje novosti, prispevki na portalu Dobreknjige.si, oblikovanje dejavnosti in podobno.

Strokovno delo poteka v programu za knjižnice na portalu Cobiss. Za uspešno in nemoteno delo je potrebno aktivno in pozorno sledenje spremembam ter permanentno izobraževanje za uporabo sistema.

3 INFORMACIJSKA SLUŽBA

Informacijska služba je organizirana v vseh enotah knjižnice in jo izvajajo vsi zaposleni, ki delajo z uporabniki.

3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij

Informacijska služba za uporabnike bo zajemala:

- uvajanje uporabnikov v iskanje in rabo vseh vrst informacijskih virov,
- neposredna pomoč pri iskanju gradiva,
- dajanje vseh vrst informacij (osebno, ob obisku in telefonsko),
- pomoč uporabnikom pri uporabi referenčnega in drugega gradiva v knjižnici,
- informiranje osnovnošolcev in dijakov v okviru projekta Rastem s knjigo in s programi za osnovnošolce različnih starosti, ki smo jih oblikovali s poudarkom na prilagoditvi njihovi starosti in potrebam.

3.2 Informiranje uporabnikov

Uporabnike bomo informirali o storitvah knjižnice, novostih in prireditvah s pisnimi sporočili, s pomočjo oglaševanja na oglasnih deskah, preko Koroškega radia, Radia Radlje, spletne strani knjižnice, napovednika prireditev, ki ga pripravlja JSKD in socialnega omrežja Facebook.

4 MATIČNA SLUŽBA

Knjižnica Radlje ob Dravi je odgovorna za strokovno delo knjižnic na svojem območju. Kot matična knjižnica bomo skrbeli za:

- strokovnost knjižničarskega poslovanja,
- seznanjanje z novostmi na področju bibliotekarstva,
- vodenje ustrezne nabavne strategije in oblikovanje ustreznih knjižničnih zbirk,
- centralno obdelavo gradiva.

5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

Knjižnica Radlje ob Dravi bo tudi v letu 2021 skrbela za zbiranje, selekcijo in obdelavo domoznanskega gradiva (plakati, letaki, fotografije...).

Nadaljujemo tudi z evidentiranjem člankov z domoznansko vsebino in sodelujemo v koroških domoznanskih projektih, predvsem s koroškim muzejem in koroško območno knjižnico.

Vzpostavili bomo tesnejše povezovanje in sodelovanje z radeljsko krajevno enoto Zavoda za gozdove, ki izvaja zanimive študijske krožke v katerih temeljito obdelata posamezne teme iz življenja naših krajanov v preteklosti.

6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV

Sodobna tehnologija in prilagajanje knjižničnih storitev potrebam uporabnikov zahtevata od zaposlenih, da se nenehno strokovno izobražujejo in izpopolnjujejo. V letu 2021 se bomo udeležili:

- izobraževanj, ki jih pripravljajo strokovne organizacije: Cezar, NUK, Združenje splošnih knjižnic, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije-ZBDS, posamezna društva bibliotekarjev,
- tečajev COBISS v Mariboru,
- izobraževanj in predstavitev dobrih praks v organizaciji posameznih splošnih knjižnic,
- izobraževanj v izvedbi Učnega centra MKL,
- strokovnih ekskurzij v druge slovenske knjižnice.

Predvidevamo, da se bo vsak zaposleni v letu 2021 udeležil vsaj enega strokovnega izobraževanja.

7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI

Vsa dejavnost knjižnice bo namenjena bralcem in iskalcem informacij. Zagotavljali jim bomo:

- vsestransko uporabo gradiva in informacijskih virov;
- dostopnost do vseh baz podatkov – pomoč pri iskanju knjižnega gradiva;
- izročanje gradiva v čitalnici,
- izposojanje gradiva na dom;
- naročanje in rezervacije knjižnega gradiva;
- medknjižnično izposojanje gradiva iz drugih knjižnic v Sloveniji.

7.1 Odpiralni čas

Redni odpiralni čas ostaja enak, kot smo ga vzpostavili v letu 2020.

Spremeni se počitniški odpirani čas, ki velja v juliju in avgustu:

- načrtuje se tako, da v primeru odsotnosti več zaposlenih strokovnih delavcev, lahko za krajše obdobje opravita delo z uporabniki in najnujnejša potrebna strokovna dela tudi dva delavca, oziroma delavki,
- na podlagi podatkov o izposoji gradiva in številu obiskov preteklih treh let, smo presodili, da se zaradi premale potrebe po odprtosti izposojevališča na Kapli, izposojevališče v juliju in avgustu zapre. Uporabnike bomo ustrezno spodbujali, da si pred julijem izposodijo več gradiva, ki bo pri njih izposojeno do konca avgusta.

V letu 2021 bo knjižnica Radlje ob Dravi skupno z vsemi enotami imela za uporabnike naslednji **redni odpiralni čas**:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	tedensko ur
Radlje ob D.	9-17	9-17	9-17	9-17	7-15	8-13	45
Muta		13-17	11:30-15	13-17	11:30 -15	-	15
Vuzenica	12-17	-	10-15		10-15	-	15
Podvelka	9-12 in 13-17	-		11-17	-	-	13
Ribnica na Pohorju	-	9-12 in 13-17		-	-	-	7
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:	22	19	16,5	18	16,5	5	97

Zaradi praznikov v letu 2021 se odpiralni čas spremeni:

- v soboto, 26. junija, ko bo knjižnica Radlje zaprta,
- v petek, 24. decembra in v petek, 31. decembra, ko bodo knjižnice Radlje, Muta in Vuzenica odprte od 9. do 12. ure.

Pred vsako spremembo bomo uporabnike ustrezno obveščali.

Počitniški odpiralni čas, ki velja od 1. julija do 31. avgusta 2021:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	tedensko število ur
Radlje ob D.	9-17	9-12	9-17	9-15	9-15	9-12	-	34
Muta	-	13-17	-	-	11-15	-	-	8
Vuzenica	14-17	-	-	-	-	-	-	3
Podvelka	-	-	-	14-17	-	-	-	3
Ribnica na Pohorju	-	14-17		-	-	-	-	3
Kapla	-	-	-	-	-	-	-	
SKUPAJ:	11	10	8	9	10	3		51

Seveda pa bo dodatne spremembe pri odpiralnih časih narekovala epidemija Covid-19, ki jih bomo sproti prilagajali razmeram in omejitvam, ki bodo zakonodajno predpisane.

7.2 Uporabniki knjižnice

Člani knjižnice so uporabniki, ki se vpišejo v skladu s poslovnikom knjižnice, ob vpisu sprejmejo pogoje članstva, kar potrdijo s podpisom na vpisni izjavi. V registru članov se vodijo podatki o aktivnih članih in o članih, katerih podatki se po preteku enega leta po izteku članstva ne izbrišejo zaradi vnesene opombe, neporavnane dolga ali izposojenega gradiva. V registru članov je tako ob koncu leta 2020 dobrih 24 % prebivalcev.

Število aktivnih članov je eden izmed pokazateljev uspešnega delovanja knjižnice. V letu 2021 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico Radlje in njene enote **več kot doseženih 18 %**

prebivalcev, ki bodo knjižnico obiskali vsaj enkrat v letu. Predvsem si moramo prizadevati v tistih okoljih, kjer ugotavljamo, da je vpis nasploh nizek.

Vpisovanje novih članov bomo spodbujali z:

- podarjeno enoletno članarino, če se bo član včlanil v mesecu aprilu ali v novembru,
- uvedbo možnosti nakupa bona za članarino,
- uvedbo možnosti trimesečnega članstva in plačilom nižje članarine. Ta možnost bo namenjena odraslim zaposlenim osebam.

7.3 Stroški uporabe knjižnice za uporabnike in člane

Knjižnica Radlje ob Dravi zaračunava članom **članarino, ki bo tudi v letu 2021 znašala:**

- za odrasle zaposlene: 8 €,
- za študente, kmete, gospodinje in upokoјence: 5 €,
- za družine: 10 €,
- članarina za tri mesece: 3 €. To članarino bo potrebno poravnati ob vpisu, medtem ko je ostale članarine možno plačati v roku treh mesecev od vpisa ali od podaljšanja članstva.
- kot spodbudo k včlanitvi odraslih prebivalcev bomo ponudili nakup bonov za letno članarino v vrednosti 8 in 5 €. Ob primerni promociji te možnosti, bi se lahko povečalo število odraslih članov, sploh tistih, ki mogoče že koristijo storitve knjižnice, vendar za to ne uporabljajo svoje izkaznice.

Članstvo je v Knjižnici Radlje v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic brezplačno za otroke in mlade do 18. leta starosti ter za brezposelne osebe, ki so registrirane na Zavodu za zaposlovanje.

Knjižnica zaračunava zamudnino za nepravčasno vrnjeno gradivo s ciljem, da gradivo v knjižnicah čim bolj kroži in doseže čim večji krog uporabnikov. Zamudnina bo tudi v letu 2021 znašala:

- za vsako enoto gradiva 0,15 € na dan.

Knjižnica zaračunava članom knjižnice medknjižnično izposojno gradiva iz knjižnic po Sloveniji in sicer za enoto gradiva 10 €. Medknjižnična izposoja gradiva iz koroških splošnih knjižnic je za člane vseh koroških splošnih knjižnic brezplačna. Stroške pošiljanja krije osrednja območna knjižnica Ravne.

Knjižnica v skladu s Pravilnikom o splošnih pogojih poslovanja zaračunava **stroške, ki so povezani z neposredno uporabo knjižničnih storitev:** izgubljena izkaznica, fotokopiranje iz gradiva knjižnice, tiskanje in podobno ter **stroške, ki nastanejo pri neposredni uporabi knjižničnega gradiva:** izgube gradiva, poškodbe na gradivu in podobno. Vsi predvideni stroški in načini njihove določitve so navedeni v ceniku knjižnice in se primerjalno v letu 2021 ne bodo spremenili glede na leto 2020.

Knjižnica bo v letu 2021 dodala v skladu z dopolnjenim Pravilnikom o splošnih pogojih poslovanja na svoj cenik naslednji postavki:

- stroški izterjave, ki se določijo v skladu s pogoji fizične ali pravne osebe, ki je pooblaščenca za opravljanje storitev izterjave. Cena se določi za posamezen primer.
- pošiljanje gradiva po pošti, ki ga omogočamo na izrecno željo člana. Priprava gradiva je brezplačna, poštni stroški se v skladu s cenikom Pošte Slovenije zabeležijo pri članu. Gradivo

je dostavljeno v skladu s časovnim rokom in načinom dostave Pošte Slovenije. Poštne storitve so možne le v Sloveniji.

Knjižnica bo v letu 2021 dodala na svoj cenik tržne dejavnosti, ki jih knjižnica lahko izvaja v skladu s predpisi in dopolnitvijo v odloku o ustanovitvi z dodanimi dejavnostmi po klasifikacijah:

- prodajo promocijskih materialov,
- najem prostora galerije in
- najem tehnične opreme: projektorja s projekcijskim platnom in ozvočenja, kot je bilo sprejeto na 6. redni seji sveta zavoda, 3. decembra 2019.

7.4 Načrtovanje obiska in izposoje

V letu 2021 načrtujemo, da bomo na dom in v knjižnico izposodili vsaj toliko gradiva, kot v letu 2019, seveda, če bodo knjižnice lahko odprte nemoteno, torej po predvidenih odpiralnih časih. V primeru, da bo odpiralne čase potrebno skrajšati zaradi ukrepov, povezanih z epidemijo Covid-19, predvidevamo sorazmeren upad tako obiska kot izposoje.

Na ohranjanje že doseženega obsega izposojenega gradiva lahko vplivamo predvsem s premišljenim izborom kupljenega gradiva in z mehanizmi kontrolirane izposoje. Tudi v letu 2021 bomo razvijali različne oblike obveščanja o kvalitetnem čtivu in priporočil za branje po različnih poteh in v različnih oblikah:

- priporočila in povezave do informacij o knjigah na spletni strani knjižnice,
- označevanje nagrajenih knjig,
- vzdrževanje in oblikovanje sistemov medsebojne izmenjave informacij o knjigah,
- izvajanje bralne značke za odrasle,
- izvajanje vodenih pogovorov o knjigah,
- sezname novosti na spletni strani knjižnice,
- tematske razstave knjig,
- spodbujanje izposoje in uporabe e-knjig na portalu Biblos,
- vzdrževanje in dopolnjevanje tematskih seznamov knjig za mlade »Mladi berejo...Izbrano«,
- spodbujanje uporabe spletnega portala o dobrih knjigah Dobreknjige.si, ki ga vsebinsko gradijo strokovni delavci splošnih knjižnic, tudi ena strokovna delavka v Knjižnici Radlje.

V letu 2021 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico čim več obiskovalcev, kar je v današnji sodobni potrošniški družbi vedno težje. Knjižnice namreč za pozornost uporabnikov konkuriramo s številnimi ponudniki, ki nudijo povsem druge možnosti za preživljanje prostega časa. Naš potencial je ustrezna in aktualna knjižnična zbirka ter premišljen izbor prireditvev in dejavnosti v specifičnem okolju knjižnice, ki pa pogosto zahtevata veliko več finančnih sredstev, kot jih prejmemo od občin ustanoviteljic in države. V letu 2021 želimo obdržati nivo obiska 2019 in menimo, da je že to dosežek. Predvsem knjižnična zbirka, ki se v preteklih nekaj letih ni ustrezno dopolnjevala, je lahko pomemben razlog za manjši interes uporabnikov, kot tudi nezadostni kadri in sredstva za dejavnosti in prireditve za spodbujanje k branju in obiskovanju knjižnice.

Kot primerjalno leto nismo navajali leta 2020, ker knjižnica zaradi omejenega delovanja in celo zaprtja zaradi epidemije, ni mogla dosežati rezultatov, kot bi jih najverjetneje sicer.

8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI

Knjižnica je organizator in ponudnik raznovrstnih kulturnih prireditev in dejavnosti. Tudi v času epidemije in z njo povezanih omejitev, bo knjižnica tako kot je v letu 2020 tudi v letu 2021 poiskala možnosti in poti, da se vsaj določene dejavnosti izvajajo. Pri tem bo knjižnica uporabila razpoložljive in uveljavljene elektronske poti, posnela in predvajala filme, posnetke, komunicirala s člani in javnostjo na daljavo. Kolikor pa bodo razmere dopuščale, bomo prireditve in dejavnosti izvajali tako kot smo jih pred epidemijo Covid v vseh krajevnih knjižnicah, kjer to prostor in možnosti omogočajo (Muta, Podvelka, Ribnica, manj Vuzenica), največ pa seveda v osrednji knjižnici v Radljah. V posameznih krajevnih knjižnicah bomo tako izvedli predvsem prireditve, za katere dobimo pobudo iz okolja in v sodelovanju s pobudniki, ki so po večini društva, osnovne šole in druge organizacije ter skupine.

Po vseh enotah knjižnice bomo tudi v letu 2021 izvedli prireditve, ki so že utečene in nekakšne stalnice v ponudbi knjižnice. Tudi v letu 2021 bomo predvsem pri pripravi razstav sodelovali z JSKD, območno enoto Radlje.

Posebno skrb bomo tudi v letu 2021 posvečali delu z mladimi bralci in prirejali prireditve, ki so povezane z branjem in knjigo.

V letih 2021 in 2022 bomo izvedli vse dejavnosti, ki smo jih napovedali v okviru projekta, oziroma operacije Čebela bere med. Na podlagi projekta, ki bo potekal v sodelovanju z drugimi knjižnicami pod okriljem petih lokalnih akcijskih skupin, tudi našega LAS MDD, bo knjižnica prejela nepovratna sredstva za izvedene dejavnosti. Dejavnosti so oblikovane tako, da so vsebinsko prilagojene temi projekta, hkrati pa izhajajo iz osnovne dejavnosti knjižnice: spodbujanje branja, pridobivanje verodostojnih informacij in krepitev več vrst pismenosti.

8.1 Prireditve za otroke in mladino

PRAVLJICA POTUJE – mesečne pravljичne ure z ustvarjalnimi delavnicami po vseh enotah knjižnice

Potekale bodo od oktobra do aprila enkrat mesečno v vseh enotah knjižnice, razen v izposojevališču na Kapli. Naš cilj je izvedba pravljичne ure in ustvarjalne delavnice, ki bo za otroke pomenila doživetje in nekoliko drugačno bralno izkušnjo. Po pripovedovanju sledi ustvarjanje ali igra. Udeležba na delavnicah je brezplačna.

V krajevnih knjižnicah se bo izvajala pravljica v dopoldanskem času v dogovoru in sodelovanju z vrtci. Na pravljično uro seveda povabimo tudi otroke, ki so v domačem varstvu. V osrednji knjižnici v Radljah je pravljična ura izvedena v soboto dopoldan in je termin dobro sprejet, saj imajo starši več časa, ki ga namenijo družinskemu obisku knjižnice.

PRILOŽNOSTNE PRAVLJIČNE URE ali LUTKOVNE PREDSTAVE

Organizirali jih bomo v skladu s kadrovske in drugimi možnostmi ob prazniki, ki so povezani z literaturo: v februarju ob slovenskem kulturnem prazniku, v aprilu ob mednarodnem dnevu knjig za otroke ali ob slovenskih dnevih knjige, v oktobru ob dnevu izvirne slovenske slikanice in v decembru. Takrat se dogovorimo z vrtci in ponekod tudi šolami. Nekatero obiščemo v njihovih okoljih, druge povabimo v knjižnico; odvisno od razdalje. Če pravljičnemu pripovedovanju sledi ustvarjanje, izdelke razstavimo v knjižnicah.

UGANKA MESECA

V vseh enotah knjižnice bomo kot je že utečeno pripravili uganko meseca za osnovnošolce. To sta dve uganki, prilagojeni za osnovnošolce nižjih in višjih razredov. Odgovore na vprašanja ugank

otroci pridobijo iz knjig, uganke pa so v vsakem mesecu na aktualne teme. Konec meseca je žrebanje po enotah, nagrada je praktična.

VRTCI SE PREDSTAVLJAJO

Po dogovoru z vrtci bomo omogočili skupinam, da se predstavijo in sodelovali po organizacijski plati.

RAZRED NA OBISKU V KNJIŽNICI

Po dogovoru s posameznimi šolami bomo v letu 2021 organizirali predstavitvene ogledne knjižnice, in sicer: za otroke, ki obiskujejo vrtec, za učence osnovnih šol, za šolo s prilagojenim programom in za srednjo šolo Muta.

USTVARJALNA SREČANJA za otroke

Bodo tako kot je že utečeno potekala od januarja do marca in od oktobra do decembra dvakrat mesečno ob ponedeljkih med 17. in 19. uro v knjižnici v Radljah. Hkrati potekajo ustvarjalna srečanja za odrasle. Za otroke so srečanja brezplačna, saj se ustvarja z naravnimi in odpadnimi materiali.

RASTEM S KNJIGO za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednje šole

V okviru projekta "Rastem s knjigo : slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu", ki je zasnovan s strani Ministrstva za kulturo, Ministrstva za šolstvo in šport ter v sodelovanju s slovenskimi splošnimi knjižnicami, nas vsako leto obiščejo generacije sedmošolcev, za katere pripravimo program, ki zajema: predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje, predstavitev uporabe knjižnice od doma ter motivacijo za branje. Ob obisku je vsakemu sedmošolcu podarjeno mladinsko leposlovno delo. Projekt je del sistematične podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Sedmošolci vseh petih šol in dveh podružničnih šol nas bodo predvidoma obiskali do konca šolskega leta, torej do junija 2021.

V projekt so zajeti tudi dijaki prvih letnikov srednjih šol, tako bodo Knjižnico v Radljah predvidoma do junija 2021 obiskali dijaki srednje šole na Muti.

Program vsako leto nekoliko prilagodimo in posodobimo, da ustreza sodobnim potrebam mladih uporabnikov knjižničnih storitev.

ANKETA O BRANJU IN BRALNIH NAVADAH

Anketo izpolnjujejo sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvega letnika srednje šole na Muti ob obisku projekta Rastem s knjigo. Predvidevamo, da bomo vse podatke zbrali do konca junija in takrat tudi pripravili analizo, ki služi kot vodilo pri oblikovanju dejavnosti, namenjenih za spodbujanje branja pri mladih.

KNJIŽNE ČAJANKE v osnovni šoli izvajamo v sodelovanju z OŠ Muta. Učenci berejo knjige na določeno temo in branje zaključijo s pogovorom, na katerega povabimo strokovnjaka z obravnavanega področja. Dejavnost aktivno spremljamo in prilagajamo v sodelovanju s šolo. V šolskem letu 2020/2021 bodo za tretjo triado izvedene tri, za drugo triado pa dve čajanki. Zaključno prireditev knjižnih čajank v aprilu bodo pripravili učenci, ki so sodelovali na obeh stopnjah. Prireditev je za starše, učitelje, zaposlene iz splošne knjižnice in ostale učence. Sodelujoči učenci in mentorica pripravijo program, s katerim predstavijo čajanke, Knjižnica Radlje ob Dravi pa podeli nagrade sodelujočim. Na tak način osnovnošolci berejo in se pogovarjajo o temah, ki jih zanimajo in zadevajo ter se srečajo z ljudmi, ki z njimi delijo svoje izkušnje.

POČITNIŠKI PROGRAM za otroke in mlade

V poletnih počitnicah bomo kot že prejšnja leta organizirali pestre dejavnosti, ki so v veliki meri povezane z igro, branjem in knjigo. Od leta 2016 za osnovnošolce in srednješolce izvajamo dejavnost Počitalci – počitniški bralci, ki je zelo učinkovita in jo bomo v enaki obliki izvedli tudi v počitnicah 2021. Sodelujoči za prebrano knjigo, ki jo je potrebno tudi na kratko opisati, prejmejo nalepko. Knjiga mora biti primerna starosti sodelujočega. Določeno število prebranih knjig –

zbranih nalepk prinaša nagrade. Na tak način smo za branje motivirali številne otroke, ki zagotovo svojega prostega časa ne bi preživeli s knjigo. Odmevna je tudi prireditve na koncu, na kateri še izžrebamo nagrajence. Tudi v letu 2021 bomo povabili donatorje, da nam omogočijo sredstva za nagrade.

V času poletnih počitnic bomo izvedli tudi ustvarjalne ponedeljke za otroke, uredili počitniško igralnico in povabili otroke k reševanju poletne knjižnične igre.

Bralna dogodivščina za predšolske otroke: SOVICA PUHICA, ki je del sistematičnega spodbujanja družinskega branja. Projekt se izvaja v času poletnih in decembrskih počitnic.

SOVICA V VRTCU je nova oblika spodbujanja družinskega branja in obiskovanja knjižnice, ki smo jo v sezoni oktober 2019 - april 2020 izvajali prvič, pa še takrat v okrnjeni obliki zaradi epidemije. Dejavnost je oblikovana tako, da povezuje knjižnico, vrtce in družine s predšolskimi otroki. Otroci s starši obišejo knjižnico, si izposodijo knjige s priporočilnega seznama in jih doma prebirajo. V vrtcu otroci predstavijo prebrane vsebine. S to obliko branja bomo tudi v letu 2021 sodelovali z Vrtcem Radlje, v skladu z možnostmi in interesi jo bomo predstavili tudi drugim vrcem in jih povabili k sodelovanju.

KNJIŽNE MIŠICE v sklopu projekta Mladi, povabljeni v koroške knjižnice. Projekt je nastal v sodelovanju z debatnim krožkom Gimnazije Ravne na Koroškem in vseh koroških splošnih knjižnic pod mentorstvom Tee Kovše s ciljem, da bi pritegnili mlade in spodbudili bralno kulturo med njimi. V vsaki koroški knjižnici sta predvideni dve srečanja v posameznem šolskem letu. Knjižnice zagotovimo prostor in sodelujoče učence zadnjega triletja osnovne šole, program pa zagotovi območna knjižnica Ravne na Koroškem. V do sedaj izvedenih srečanjih so v Knjižnico Radlje prišli učenci vseh petih osnovnih šol (iz petih občin) in iz podružnične šole Kapla. Vse šole so sodelovanje tudi v bodoče potrdile.

»BODI KUL, BERI FUL« - Projekt branja za mlade od 13. – 18. leta

V letu 2021 načrtujemo sodelovanje pri projektu, ki ga je zasnovala Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika in se bo razširil na vse koroške knjižnice. Cilj je spodbujati bralno motivacijo, seznaniti mlade s kakovostno literaturo in vzgajati bralce za vse življenje.

Akcija, ki je namenjena mladim od 13. do 18. leta, poteka vsako leto od oktobra do marca in se s sklepno prireditvijo ter podelitvijo priznanj slavnostno zaključuje v aprilu. Pri projektu sodelujejo osnovne in srednje šole.

Mladim pripravimo zanimiv in kvaliteten izbor literature, med katero lahko izbirajo med zgodbami, pesmimi, stripi in poučnim branjem. Nekateri izvodi knjig so dostopni tudi v elektronski obliki v spletni eKnjižnici Biblos, ki si jih bralci lahko prenesejo oz. izposodijo s svojimi prenosnimi napravami (e-bralniki, pametnimi telefoni, tablicami in računalniki). Sodelujoči morajo prebrati najmanj tri knjige s priporočenega seznama ter o njih navesti osnovne podatke, napisati svoje misli in podati oceno. Zgibanke, oblikovane mladim privlačno, lahko dobijo in kasneje oddajo tako v splošni kot tudi v šolskih knjižnicah. Naš cilj je, da v projekt vključimo čim več mladih in ga razširimo na vse osnovne in srednje šole na svojem območju.

KNJIŽNIČARSKI VAJENEC – nagrada za najboljše bralce zadnjih treh razredov osnovne šole, ki jih Osnovna šola Radlje pošlje v Knjižnico Radlje, da spoznajo delo knjižničarja. Strokovne delavke v knjižnici jim na kratek in zanimiv način predstavijo del svojih opravil tako, da se učenci še sami

vključijo (žigosajo knjige, natisnejo člansko izkaznico, opremijo revije za izposajo, si izdelajo seznam rezerviranega gradiva in ga ob pomoči poiščejo v knjižnici). Dejavnost traja 2 šolski uri.

DODATNI PROGRAM

Občasno in priložnostno bomo organizirali različne **dejavnosti za otroke**: videoure, vodene ogleda tematskih in likovnih razstav in podobno.

V času jesenskih, zimskih in pomladanskih počitnic bomo pripravili **program za otroke in mlade** v povezavi in s sodelovanjem Društva prijateljev mladine Radlje ali samostojno.

Še več in tesneje bomo sodelovali **z zavodom ŠKTM**, ki v okviru projekta Dogaja se kot večgeneracijski center izvaja različne dejavnosti, predavanja, izobraževanja in druge oblike koristnih druženj za različne ciljne skupine. Nekatere dejavnosti bomo izvedli v naših knjižnicah – po presoji in v dogovoru.

ČEBELA BERE MED – v letu 2021 bodo izvedene naslednje dejavnosti za otroke in mlade:

- fotografska delavnica od maja do septembra,
- literarni natečaj – od oktobra 2021, zaključek spomladi 2022,
- 4 pravljичne ure in dve predstavi na temo čebel,
- 2 kreativni delavnici na temo čebel,
- 1 delavnica digitalnega opismenjevanja,
- dejavnosti v čebelarstvu kotičku za zaključene skupine iz vrtcev in šol.

Ker projekt poteka v letih 2021 in 2022 se bo glede na razmere v letu 2021 program mogoče še spremenil in se bodo izvedle dejavnosti, za katere bodo optimalneje izpolnjeni pogoji.

8.2 Prireditve za odrasle

Tako kot izvajamo doslej, se bomo tudi v letu 2021 trudili izbrati in organizirati prireditve, ki bodo čimbolj zadovoljile naše obiskovalce in zadostile interesom čim več ljudi. Tesneje se bomo povezali z drugimi izvajalci v našem okolju, da se bodo naše aktivnosti bolj dopolnjevale in ne podvajale.

LITERARNI VEČERI IN PREDSTAVITVE KNJIG

Priredili bomo literarne večere, na katerih se bomo srečali s pisatelji in pesniki ter predstavitve knjig z različnih strokovnih področij. Izbiramo aktualne teme in knjige. Pri predstavitvah damo prednost lokalnim literarnim ustvarjalcem, ki izdajo svoja dela. Če ne bo možno drugače, bomo pogovor izvedli brez publike in ga posneli, da bo na ogled zainteresiranim.

BRALNO – POGOVORNA SREČANJA, ki potekajo enkrat mesečno v sodelovanju z Društvom upokojencev Muta, bomo izvajali tudi v letu 2021 – v prostorih knjižnice Muta. Prav tako enkrat mesečno v sodelovanju s prostovoljno voditeljico srečanj Bredo Bobovnik izvedemo srečanja praviloma vsak drugi četrtek v osrednji knjižnici Radlje. Večji poudarek bo na branju in pogovorih o knjigah, ki so tudi na priporočilnem seznamu bralne značke za odrasle in na spremljanju knjižnih novosti in bralnih trendov. V času, ko zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe niso možna srečevanja, potekajo bralno-pogovorna srečanja na daljavo.

BRALNE URE

Bralne ure izvajamo v domu za starejše občane Hmelina v Radljah. Izvedemo jih praviloma enkrat na dva meseca po dogovoru ali ob različnih priložnostih. Tudi v letu 2021 bomo sodelovali z organizatorji družabnega življenja v domu Hmelina. Strokovna delavka, ki izvaja bralne ure in dejavnosti za starejše, bo te ure občasno dodatno popestrila še s kakšno delavnico.

DEMENCI PRIJAZNA TOČKA

Knjižnica je v letu 2019 postala demenci prijazna točka DPT, kar pomeni dodatno usposobljenost vseh delavcev knjižnice, posebej tistih, ki prihajajo v stik z uporabniki. Dodatna usposobljenost zajema znanje in veščine, ki omogočajo, da pomagamo tako osebam, ki so zboleli, kot svojcem, ki v knjižnici iščejo informacije o bolezni. DPT pomeni za knjižnico tudi, da bomo prepoznali potrebe in spremljali ponudbo in kot javno dostopna ustanova omogočali izobraževanja, delavnice in prireditve na to tematiko.

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE »KOROŠCI PA BUKVE BEREMO«

V aprilu 2020 smo zaključili deseto sezono bralne značke za odrasle. Bralno značko pod enakim imenom izvajamo vse koroške knjižnice. Odziv bralcev je povsod zelo dober in zato bomo z bralno značko nadaljevali. Tekočo sezono smo uradno začeli s pregledno razstavo in objavo filma o bralni znački za odrasle. Zaključili pa jo bomo predvidoma 22. aprila 2021 z obiskom Ksenije Benedetti in predstavitvijo knjige Kažipot.

POTOPIŠNA PREDAVANJA

Organizirali bomo vsaj 3 potopisna predavanja (marec, oktober, november) in izbirali med področji, ki v knjižnici še niso bila predstavljena. Pri izbiri dajemo prednost domačinom, ki potujejo in želijo predstaviti svoja potovanja. Ob predavanjih pripravimo tematsko razstavo knjig, ki predstavljajo kraj ali deželo, ki je tema predavanja. S tem spodbudimo obiskovalce k iskanju informacij in branju.

RAZSTAVE

S preselitvijo osrednje knjižnice v stavbo Center Radlje, je knjižnica pridobila večji prireditveni in razstaviščni prostor, ki ga imenujemo galerija Knjižnice Radlje. To je ločen prostor v drugem nadstropju, ki sprejme vsaj 80 obiskovalcev. V sodelovanju z JSKD, območno izpostavo Radlje in Koroško galerijo likovnih umetnosti Slovenj Gradec bomo skrbeli, da se bodo v prostoru prirejale razstave likovnih in drugih del. Namenjen pa bo tudi večjim prireditvam, koncertom, predstavam, ki jih bomo izvedli sami ali v sodelovanju z drugimi ustanovami in zavodi.

RAZSTAVE V RAZSTAVNIH VITRINAH

V razstavnih vitrinah bomo organizirali razstave manjših predmetov in k razstavljanju povabili posameznike, društva, skupine.

TEMATSKE RAZSTAVE knjižničnega gradiva

Občasno in priložnostno razstavimo gradivo na določeno temo, ki je lahko spominski dan, pomemben dogodek, rojstni dan ali obletnica slovenskega pisatelja. Razstavljeno gradivo je namenjeno izposoji. Tudi v letu 2021 bomo na tak način izpostavili tako strokovno kot leposlovno literaturo.

USTVARJALNA SREČANJA in USTVARJALNE DELAVNICE

V knjižnici bomo še vedno ustvarjali in se družili na mesečnih ustvarjalnih srečanjih za otroke in odrasle vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od oktobra do marca ter ob priložnostnih ustvarjalnih delavnicah.

POČITNIŠKI PROGRAM za odrasle

V poletnih počitnicah bomo za odrasle obiskovalce uredili kotichek za starše z revijami in knjigami, ki bi jim bile zanimive.

DEJAVNOSTI ZA SPODBUJANJE VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Organizirali bomo razne dejavnosti, predavanja, delavnice, ki so jih ustanove, društva ali posamezniki pripravljene izvesti z namenom spodbujanja vseživljenjskega izobraževanja. Kljub nezadostnim sredstvom za tovrstne dejavnosti, lahko velik del dejavnosti izvedemo v povezavi z osnovno dejavnostjo knjižnice – s promocijo knjig z različnih področij. Dogovori na tem področju nastajajo sproti in glede na aktualno ponudbo ter potrebe v našem okolju.

Vsaj nekaj dogodkov bomo izvedli v sodelovanju z JZ ŠKTM Radlje v okviru programa Dogaja se, ki ga izvajajo za različne ciljne skupine.

Ker se še vedno pojavljajo potrebe po usposabljanju za uporabo sodobne računalniške in druge komunikacijske tehnologije pri starejših, bomo v okviru projekta Čebela bere med, izvedli vsaj dve usposabljanji za uporabo računalnika za starejše uporabnike.

PRIREDITVE V OKVIRU DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Zaradi premalo strokovnega kadra je domoznanska dejavnost v knjižnici okrnjena, vendar je zaradi prepoznanih pozitivnih učinkov iz praks drugih slovenskih splošnih knjižnic načrtovana obuditev vsaj kakšne tovrstne prireditve v lokalnem okolju. Verjamemo namreč, da bodo rezultati: izboljšanje poznavanja lastne zgodovine, tradicije, kulturne in naravne dediščine lokalne skupnosti ter krepitev identitete posameznika in skupnosti prepoznani in cenjeni ter opredeljeni kot zelo pomembna dejavnost knjižnice. Tako s strani lokalne skupnosti kot posameznega prebivalca. V letu 2021 načrtujemo predstavitev vsaj dveh ustvarjalcev na različnih kulturnih področjih iz našega lokalnega okolja pod motom »Ustvarjam, torej sem«.

Načrtujemo pa tudi razstavo ob 30. obletnici osamosvojitvene vojne, ki jo bomo odprli predvidoma v juniju 2021 in se bo selila po vseh naših knjižnicah.

ČEBELA BERE MED – v letu 2021 bodo izvedene naslednje dejavnosti za odrasle:

- literarni natečaj – od oktobra 2021, zaključek spomladi 2022,
- 1 predavanje na temo čebel in turizma,
- 2 kreativni delavnici na temo čebel
- 2 delavnici digitalnega opismenjevanja – jesen 2021,
- ureditev in odprtje koticke za lahko branje – december 2021,
- dejavnosti v čebelarskem koticu za zaključene skupine iz vrtcev in šol.

Ker projekt poteka v letih 2021 in 2022 se bo glede na razmere v letu 2021 program mogoče še spremenil in se bodo izvedle dejavnosti, za katere bodo optimalneje izpolnjeni pogoji.

8.3 Druge promocijske dejavnosti za prepoznavnost knjižnice

Prepoznavnost knjižnične dejavnosti, oziroma konkretno poznavanje možnosti, ki jih knjižnične storitve ponujajo svojim uporabnikom, je v posameznem lokalnem okolju ključnega pomena za uspešno delovanje knjižnice. Z vsakim obveščanjem, s prireditvami, z lokalno usmerjeno promocijo dejavnosti, prepoznavnost izboljšujemo, vendar manjše knjižnice ugotavljamo, da kljub vsemu prizadevanju ne uspemo doseči velikega dela potencialnih uporabnikov. Zaradi tega »izgubljamo v bitki« s prodornimi in ekonomsko močnimi ponudniki pristočasnih dejavnosti.

To je prepoznano tudi na nivoju države in v nacionalnem dokumentu Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013-2020 **se v četrtem strateškem področju načrtuje tudi aktivnosti za izboljšanje vedenja slovenske javnosti oziroma potencialnih uporabnikov knjižnic o pomenu splošnih knjižnic.**

V skladu z usmeritvami smo vse splošne knjižnice pod okriljem Združenja splošnih knjižnic v letih od 2017 do 2020 izvedle skupno kampanjo praznovanja dneva slovenskih splošnih knjižnic, ki smo ga podaljšali na tedensko dogajanje, ko se je vsak dan pripravila ena dejavnost pod skupnim naslovom. Žal promocija v letu 2020 ni bila tako prodorna zaradi epidemije, jo pa kljub temu načrtujemo za leto 2021, saj je uspešnost promocije ob skupnem nastopanju vseh knjižnic potrjena na podlagi pozornosti medijev iz prejšnjih let. Velika konkretna pridobitev skupne promocije so tudi slogovno oblikovani enotni promocijski materiali, ki jih knjižnice lahko tudi med letom uporabljamo v sklopu lastne promocije.

Knjižnica Radlje ob Dravi ima v strateškem načrtu načrtovane aktivnosti na področju promocije in jih izvaja v skladu s finančnimi in drugimi možnostmi. Med uspešne promocijske aktivnosti štejemo tudi sodelovanja knjižnice pri raznih dogodkih, ki so organizirani v naših lokalnih skupnostih: občinski prazniki, ko se tudi v knjižnicah pripravljajo in izvedejo dogodki ter razna druga praznovanja v posameznih krajih. Najpogosteje sodelujemo s pripravo razstav v prostorih knjižnice ali drugih predstavitev, če pa je dogajanje festivalne narave na prostem pa z ustvarjalnimi delavnicami in stojnico z »bukvicami za vsakogar«. Tudi v letu 2021 se bomo udeležili dogodkov v sodelovanju z drugimi deležniki v naših lokalnih skupnostih.

9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)

9.1 Oprema

V letu 2021 ne načrtujemo večjega nakupa opreme iz sredstev knjižnice. V finančnem načrtu smo sicer načrtovali znesek 500 € iz lastnih prihodkov za nakup opreme, vendar gre zgolj za nujno opremo, ki bi bila potrebna v primeru odpovedi za izvajanje dejavnosti ključne opreme, ki bi jo nemudoma morali nadomestiti.

Namenjeno za:	načrtovana oprema v letu 2021	načrtovana sredstva v €:	(ocenjena)
Nakup opreme iz lastnih sredstev	Nadomestitev za izvajanje dejavnosti ključne opreme.		500

V skladu s potrebami, ki se pojavijo tekom leta in so bolj nujne od načrtovanega, se lahko načrti tudi spremenijo.

V letu 2021 se načrtuje dodatna pohištvena in računalniška oprema za knjižnici Vuzenica in Radlje ob Dravi. Obe občini bosta namreč na podlagi uspešne prijave operacije LAS MDD Čebela bere med financirali nakup pohištvene in računalniške opreme, ki sta jo skupaj s knjižnico v vlogi opredelili kot prednostno.

9.2 Prostori

Prostori osrednje knjižnice Radlje, krajevnih knjižnic Muta, Podvelka, Ribnica na Pohorju in izposojevališča na Kapli so ustrezni za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Ustrezajo tudi lokacije posameznih enot.

V celotni mreži knjižnic ostaja prostorsko neustrezna le še knjižnica v Vuzenici, ki je umeščena v pritlični prostor osnovne šole. Težava je tako v velikosti prostora kot v pohištveni opremi. Z Občino Vuzenica potekajo pogovori o možnosti ureditve prostorov na drugi ustrezni lokaciji v Vuzenici.

10 FINANČNI NAČRT

Program dejavnosti je tesno povezan in usklajen z namenskimi finančnimi sredstvi. Na podlagi sprejetih proračunov o finančnih sredstvih, namenjenih za delovanje Knjižnice Radlje ob Dravi v letu 2021 s strani občin ustanoviteljic in drugih znanih podatkih o višini namenskih sredstev za izvajanje knjižnične dejavnosti v letu 2021, je Svet Knjižnice Radlje ob Dravi obravnaval in sprejel Finančni načrt Knjižnice Radlje ob Dravi za leto 2021.

Finančni načrt za izvajanje knjižnične dejavnosti v letu 2021-usklajen:								
finančni vir:	ministrstvo	lastna sredstva	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	SKUPAJ
Sredstva namenjena:	odločba	načrt	proračun	proračun	proračun	proračun	proračun	
Plače	0,00	0,00	78.551,00	46.961,00	38.598,00	34.718,00	17.046,00	215.874,00
Materialni stroški	0,00	5.000,00	32.950,00	7.276,00	6.431,00	5.729,00	2.640,00	60.026,00
Knjižnično gradivo	23.525,00	3.000,00	10.000,00	5.000,00	5.802,00	7.000,00	3.500,00	57.827,00
Nakup opreme	0,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00
SKUPAJ	23.525,00	8.500,00	121.501,00	59.237,00	50.831,00	47.447,00	23.186,00	334.227,00

Namenska sredstva so povzeta po občinskih proračunih za leto 2021, oziroma sporočilih občin ustanoviteljic o višini odobrenih sredstev. Višina sredstev za nakup knjižničnega gradiva iz republiškega proračuna neposredno je povzeta po pogodbi o sofinanciranju nakupa knjižničnega gradiva v letu 2021 z Ministrstvom za kulturo in višina lastnih sredstev, ki jih namenjamo za izvajanje knjižnične dejavnosti v letu 2021, je predvidena glede na oceno lastnih prihodkov v letu 2021.

V primeru odstopanj od finančnega načrta po posameznih postavkah, bomo občine ustanoviteljice obveščali in podali predloge za uskladitve.

11 ZAKLJUČEK

Vloga knjižnice se v sodobni družbi spreminja: vedno večji poudarek pri delu knjižničarjev z uporabniki je na posredovanju informacij in sicer zahtevnejših, težje dostopnih, izčrpnih in iz verodostojnih – referenčnih virov. Tovrstna aktivnost knjižničarja ni merljiva s številkami in prikazana v raznih statističnih podatkih, je pa vedno bolj prisotna in ob spremljanju trenda razvoja informacijske družbe bo vedno potrebnejša in vedno bolj obširna. **Za kvalitetno zadovoljevanje teh potreb uporabnikov bo potrebno več vlagati v dodatno izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev ter v omogočanje dostopa do elektronskih referenčnih virov.**

Upamo, da bomo dogovore za zaposlitev novih strokovnih delavcev v knjižnici sklenili z občinami ustanoviteljicami v čim krajšem prihodnjem obdobju, saj pomanjkanje strokovnih delavcev ključno vpliva na vsa področja delovanja knjižnice.

Vsa naša prizadevanja, tako po zadostnem številu zaposlenih, po zadostnih sredstvih za nakup gradiva, za nakup osnovnih sredstev, za nemoteno delovanje knjižnice; za vsa nujna posodabljanja, **so namenjena izključno delu z uporabniki knjižnice, saj želimo na vseh področjih in v vseh vidikih našega strokovnega dela izboljšati kakovost in obseg naše dejavnosti v dobro naših uporabnikov in obiskovalcev.**

Program dejavnosti Knjižnice Radlje ob Dravi za leto 2021 je bil predstavljen in sprejet na 10. redni seji Sveta Knjižnice Radlje ob Dravi, dne 16. 3. 2021.

Slavica Potnik
direktorica